

HẦY HÚT THUỐC ĐIỀU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LẺ XUẤT BẢN BA KỲ : THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

Directeur Général
NGUYỄN-KIM DINH
Directeur de Rédaction et d'Administration
DIỆP-VĂN-KY
Directeur de l'Administration et de la Circulation
M. Mac-Mahon
Téléphone N° 324

DEPOT LEGAL
-IMPRIMERIE-
N° 7308

HỘI-ĐỒNG CHÁNH-PHỦ năm 1927

M. Alexandre Varenne

Nhảy 21 mới rồi, Hội-đồng Chánh phủ đã họp tại phủ Toàn-quyền người Pháp. Người nhà lính, lính cảnh sát và một số cảnh gác gác-lăng-lam. Có 25 người thay mặt các-giới-thành-xã hội-đồng.

Thoạt tiên quan Toàn-quyền Varenne phân phát văn kiện Mailhot, mà người ta đã công kích như vậy lâu nay, là ảnh của dân Đông-Pháp mà anh em bạn mới cách-trai-phép. Ngài nói rằng mới người ta vu cho ngài đó là vu vô cả.

Phân trần về việc tu xang, ngài mới nói đến việc công là việc của sang x Đông-Pháp. Văn đó nào cũng có nói cả, đây chỉ lược thuật qua mấy điều trong văn mà thôi.

Đông-Pháp sẽ dự-lập làm ba đường xe lửa mới là: 1° Phom Penh tới Battambang; 2° Saigon tới Loe-ninh; 3° Tân-pát Thakhek. Ấy là còn nói đó thôi, chờ còn phải tu sửa cho chuẩn ý mới được. Vậy cũng chưa rõ khi nào mới có ba đường xe lửa mới ấy. Tu nên nhớ đường xe lửa Vĩnh-Đông-thị này ngày nay làm rồi cũng mới mới chực này.

Kể ngài nói tới việc phòng giữ xứ Đông-Pháp về mặt biên giới và mặt biển; đó là vấn đề mà Chánh phủ thuộc địa lo lắng nhất. Rồi mới tới những việc cải cách về chính trị và xã hội và về việc cải trị. Trong có mấy điều ta nên chú ý, là việc lập nhà Ngăn-hàng ở các tỉnh, mở quỹ để dành tiền để các nhà giết, và sửa sang lại việc y tế để phòng bệnh dịch bệnh cho dân.

Còn về vấn đề tài-chánh, thì ngài nói rằng: nhờ có thuế mới 2 phần trăm, mà số chi tiêu năm tới trời lên 5 triệu, vậy có thể lấy tiền đó mà chi tiêu vào các công việc lớn.

Qua vấn đề về-sinh, ngài liên tiếp theo công đường xe lửa Tourane-Nha-trang cho trọn đường « Đông-Pháp thiết lập », rồi ngài nói đến việc sửa đổi Hội-đồng Chánh-phủ, là việc mà dân ta mong mỏi bấy lâu nay. Vì cơ cấu hiện-tình của Hội-đồng ấy thời chỉ có các quan chức được đặt, chứ dân không có đại-biểu nào tại đó cả.

GIÁ BẢO

Một năm 8 000
Năm năm 5 000

MUA BẢO PHẢI TRẢ TIỀN TRƯỚC

Qui về có gửi thư mua nhật-trình ghi mandat từ tiền, hoặc gửi bài vở và thơ chữ in, xin để rõ ràng như vậy:
M. Diệp Văn-Ky
Directeur du Đông Pháp Thời Báo
86, rue Mac-Nahon, Saigon.

KHÔNG SẼ KHÔNG TÍNH MỘT LỚP TƯỢNG

Học như Tao, viết như Máu

Dân lữ. — Một cái chuông bỏ, trong nhà đương đông tung dung ăn cỏ; người anh già với voi nó chuyện.

Vai tuồng. — Một con bò, một con gà.

Lớp mặt.

Cả có sắc buồn rầu; Này anh, anh có hay tì gì không?

Bồ nương ăn; Tì gì?

Gà; Gà trong nhà sắp đi thì, anh có hay không?

Bồ; Bồ đi đâu thì cậu đi, chuyện chỉ mà tao lo cho một?

Gà; Anh ơi, anh đừng anh không biết, chờ đến chừng cậu đậu thì làm sao cho khỏi làm thịt hai đứa mình mà ăn tiệc.

Ồ, nghĩ lại thân phận hai đứa mình thiệt tội quá. Sống ngày nào hay ngày này, buồn quá!

Bồ; tằng kẻo lo xa hoài! Lo là cho mày, chờ tao đây, khỏi lo.

Gà; Sao vậy?

Bồ; Lo cho mày là nay mai chỉ đây cậu đi, có lẽ làm thịt mày. Chờ tao lâu lắm.

Gà; Đến ngày cậu thì cậu đi, thì anh cũng bị như tôi vậy.

Bồ; Khi nào! Cậu học như tao, viết như máu, cậu sao được mà đầu!

NGƯỜI TÍNH

Nam ngoài Hội-đồng Chánh-phủ đã lâu rồi việc này, đại-hải-muội-lai-hầu Hội-đồng Chánh-phủ đi mà lập ra Đông-Pháp Trung-vương Nghi-viện, do nghị-viện mới xử cứ đại-biểu ra, so nghị-viện ta cũng ngang với nghị-viện tây, nghĩa là cả thảy cả người. Còn như các xứ báo-hộ như Trung, Bắc-Ky, Cao-mên, Ai-Lao, thì cũng mở riêng cho người Pháp một nghị-viện, như thế là của người bản-xã, nhưng mà nghị-viện của tây chỉ được bản việc gì do quan-hệ tới quyền lợi người tây mà thôi.

Ấy nam ngoài đã bàn như thế nhưng họ quan Toàn-quyền Varenne về Pháp mới rồi, chưa xin lên lại chuẩn ý được.

Cải cách - ần ấy nam này lại khác. Ngài nói không nên bỏ hẳn Hội-đồng Chánh-phủ đi, nên sửa đổi lại, gọi là « Thương Hội đồng » hay là « Trung Ương Hội-nghị-tại-Đông-Pháp ».

Mà thôi. Trước định hội-nghị-trung, Hội-đồng ấy là 32 người Tây và 16 người Bôn-xu, nhưng nay muốn tăng lên 60 nghị-viện mới đó làm việc.

Ngài nói rằng phải nên để cho người Tây được nhiều đại-biểu tại Hội-đồng thì, thì người Tây đã chia chia về việc chính-trị, hơn là người Bôn-xu, song người Bôn-xu cũng có quyền rộng. Những nghị-viện Bôn-xu xử Hội-đồng đó, một phần là do cách bản xứ, còn một phần là do Chánh-phủ làm cho mà cơ sở để hình việc y-kien của Chánh-phủ, và do Chánh-phủ chỉ-lệnh cho mà làm.

Còn như cách để đại-biểu ra dự Hội-đồng ấy thì thì lần này như sau:

Trong Hội-đồng sẽ định có 60 Nghị-viện, vậy Hội-đồng Quốc-hạt Nam-Ky, các nghị-viện của Tây và người Bôn-xu, trừ trong các xứ báo-hộ, cứ ra 16 nghị-viện Tây và 16 nghị-viện Nam, để chia phần đông trong Hội-đồng Chánh-phủ rồi. Phòng Thương-mại và Canh-nông cũng có đại-biểu ra 4 nghị-viện Tây và 4 nghị-viện Nam; sau hết còn 16 nghị-viện của Tây và 16 nghị-viện của Nam, có 10 người Tây và 6 người Nam, nhưng mà những người ấy không phải là quan chức được đông sự mới được.

Nói tóm lại, Hội-nghị đó sẽ có 60 nghị-viện Tây và 25 Nghị-viện Nam.

Hiện nay Hội-đồng Chánh-phủ đương chia ra từng ban Ủy-viên đang xem xét riêng từng việc. Chắc là sau Hội-đồng cũng giải tán rồi trong tháng 2 ngày 2 November này quan Toàn-quyền Varenne đã tâu « d'Ar-tagnan » về Pháp.

BAY TỪ ẬU-CHÂU QUA Á-CHÂU

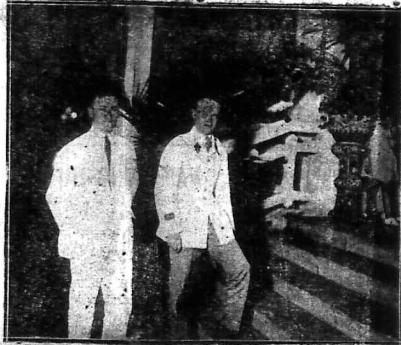
Hai vị Phi công nước Pháp CHALLES và RAPIN

Chiều hôm thứ năm 20 Octobre vừa rồi, vào lúc 6 giờ 15, hai vị phi công người Pháp là quan ba (captaine) CHALLES và đội trưởng (sergent) RAPIN đã bay tới, hạ tại sở Máy bay Biên-hoa.

Người CHALLES và RAPIN bắt đầu khởi-hành ngày 11 Octobre khi 9 giờ 40 ở sở Máy-bay Villacoublay ở bên Pháp. Qua đến 5 giờ chiều của sau thì bay tới Rome; ngày 13 thì bay tới thành Athens, lại qua đến hôm sau nữa thì

Khi bay đến Biên-hoa, có người Pháp chực đón đồng lăm.

Ở Biên-hoa một đêm, qua sáng ngày thứ sáu 22 Octobre thì CHALLES và RAPIN đi xe hơi xuống Saigon để ra mặt quan Renaud là người thay mặt cho quan Thống-đốc Blanchard là Brosses niên đương ở Bắc. Sau khi ở dinh Thống-đốc ra thì hai vị phi công có đến thăm quan sau Ducarre và ghé lại coi nhà hàng Grande Magasins Charner.

Dư-luận châu Âu đều muốn cho Phi-Luật-Tân độc-lập

Ta nên biết Phi-Luật-Tân là thuộc địa của Huê-Ky, vào-dòng việc đó lập nên mấy chục năm nay mà chưa được. Đảng độc-lập của họ được những sang Huê-Ky, để nước việc đó mà thôi, lại sang các nước bên châu Âu để vận-dòng. Huê-Ky như các nước bên châu Âu cũng

tân-thành việc đó, vì xem Phi-Luật-Tân đã đủ tư cách tự-tri.

Hai viên đại-biểu thay mặt Phi-Luật-Tân sang dự hội-nghị Quốc-Nghị-viện (Congrés Interparlementaire) ở Paris mới rồi, nói rằng: nước Y-pa-ho đã hứa nên như Huê-Ky cho Phi-Luật-Tân độc-lập, thì nước Y-pa-ho sẽ công-nhận quyền-tự-tri cho Phi-Luật-Tân trước hết.

Các nước ở Nam-Mỹ và bên châu Âu cũng nghĩ rằng Huê-Ky nên cho Phi-Luật-Tân độc lập là phải.

Huê-Ky muốn trục người Á-châu ra khỏi xứ

Vừa rồi có tin ở danh Hoa-thỉnh-Đôn (Huê-Ky) cho kỳ rằng rằng Hội-nghị của các đại-biểu của đảng Huê-Ky Lao-động Liên-hiệp, nhóm tại Los Angeles, đã quyết nghị trục đuổi người Á châu ra khỏi lãnh thổ Huê-Ky và việc yêu-cầu cho xứ Phi-Luật-Tân là thuộc địa của Huê-Ky được tự độc lập tức.

Mustapha Kemal

Tổng-Thống nước Thổ-nhĩ-Ky

Thường những nước dân chủ, có như ông Tổng-Thống là đảng làm vì đó thôi, kỳ thực như là người sai khiến của dân mà thôi. Nó việc chính-trị trong nước đã có Thượng-Hội-viện làm.

Ông Tổng-Thống nước Thổ-nhĩ-Ky (Turquie) là Mustapha Kemal thì không như vậy.

Mustapha Kemal cũng là một đại-vĩ-nhóm ở thế kỷ thứ 20 này. Ông sinh ra ở tỉnh Lamine, vào thành phố Tân Đại-Thị. Sau khi chiến tranh năm 1914 - 1918 mới rồi, ông về nước Thổ rồi là người-binh, chịu chết năm là bị các nước Âu-Mỹ, chịu chết, thế mà ông Mustapha Kemal đã lên, người được lực lượng trong

định được việc nước. Khiến cho nước Thổ thành ra một nước mạnh như vậy, công lao thiết cũng to lớn lắm vậy.

Cuối năm 1925 này, nước Thổ bắt lại Nghị-viện. Dân lại trao cho ông một cái quyền lớn hơn nữa, là tuy ông được bầu cho là làm nghị-viện thì dân bầu làm như vậy, nghĩa là để cho trong Nghị-viện, không còn ai phân biệt ông, ông mới để bính việc nước.

Cứ như từ lâu nay người Thổ, đưa nói rằng: « Ông Mustapha Kemal người dân cường-dũng, trong sự quốc-chánh, thiết là có công gây dựng nên nước Thổ-nhĩ-Ky. Nước Thổ như đưa con nít mới chập chững đi, con phải có người dắt-dắt cho mới vững được. Nếu không thế chắc phải ngã ngay cho mới để cho ông chuyên-quy n ở nước Thổ, là một việc cần kíp lắm. It ra cũng nước năm nay, người Thổ mới có thể hoàn toàn tự trị được.

Thế mà trong vấn đề có nhiều kẻ phân-biệt cái chính-sách của ông, như khi năm ngoài có đưa muốn ăn-xát ông. Ông bèn hạ lệnh giải-tân đảng phân-biệt, đồng của cả quân của đảng ấy. Còn mấy người lãnh-tự thời hoặc giải đi, hoặc đuổi ra ngoài nước hết thảy.

Vì thế mà người ta nói rằng: nội mạng ông Tổng-Thống ở trong thế-giới bay giờ, không có ai được quyền viết và nói tiếng Esperanto.

Một ty cạo cạo được cử làm sứ-thần

Chánh-phủ Cuba (thuộc châu Mỹ) mới bổ-dụng một ty cạo cạo là M. Capablanca, làm chức sứ-thần. Trong ty nghị-viện của Chánh-phủ Cuba cũng không định rõ là bổ M. Capablanca đi làm sứ-thần ở nước nào, nhưng mà được lãnh-tiền-lương sứ-thần, thì nước nào có lập giải cạo, thì được đi dự giải.

Capablanca nam về mới 33 tuổi, vẫn là ty cạo cạo vô-dịch ở thế kỷ thứ năm 1921. Thường người cạo cạo đến đâu, cũng chỉ mất đánh một vài phút thôi. Nhưng Capablanca có là « champion » về nghệ thuật cạo, cho nên một mình y, có thể đánh với 40 người trong một lúc. Đã có lần y đánh với 40 người đến đâu, cũng chỉ mất đánh một vài phút thôi. Nhưng Capablanca có là « champion » về nghệ thuật cạo, cho nên một mình y, có thể đánh với 40 người trong một lúc. Đã có lần y đánh với 40 người đến đâu, cũng chỉ mất đánh một vài phút thôi.

Năm 1890, ở bên Pháp có lập ra một hội để truyền-bố tiếng Esperanto. Lần lần về sau, các hiệu cạo cạo có người sao xanh là hiệu cạo của tiếng Esperanto hay pháp phải cạo các trong thế-giới.

Hiện nay tiếng Esperanto lưu hành khắp mọi nước, lập ra được 5000 xã hội, và có hơn 100 thứ Tap-chí. Những sách xuất bản viết bằng tiếng Esperanto, hiện nay có 5000 cuốn. Bây giờ có mấy triệu con người viết và nói tiếng Esperanto.

Thử-tiếng nói thông dụng cho cả thế-giới

Bên một giống người nói một thứ tiếng, một xứ nói một thứ tiếng, thành ra không hiểu nhau, cho nên hay có khi sinh ra nhiều sự bất-tình, mà có khi lại xôn-dộng nhau nữa. Vì các nước khác nhau việc học-binh cho các dân-độc, ai cũng hiểu biết nhau, người ta nên nghĩ lập ra một thứ tiếng thế-giới.

Cải tiếng đó, người ta kiếm ra đã lâu rồi, kêu là Esperanto. Mới rồi người ta họp hội-nghị ở Dantzic (thuộc về trung bộ châu Âu) để kỷ-niệm tiếng Esperanto sinh ra 40 năm nay.

Người nghĩ ra tiếng Esperanto là bác-sĩ Zamenhoff, người nước Ba-Lan. Bác-sĩ nghĩ ra thứ tiếng ấy từ năm 1887, song người Ba-Lan không ai lưu ý đến, mà bác-sĩ lại được người Pháp từ rợ.

Năm 1890, ở bên Pháp có lập ra một hội để truyền-bố tiếng Esperanto. Lần lần về sau, các hiệu cạo cạo có người sao xanh là hiệu cạo của tiếng Esperanto hay pháp phải cạo các trong thế-giới.

Hiện nay tiếng Esperanto lưu hành khắp mọi nước, lập ra được 5000 xã hội, và có hơn 100 thứ Tap-chí. Những sách xuất bản viết bằng tiếng Esperanto, hiện nay có 5000 cuốn. Bây giờ có mấy triệu con người viết và nói tiếng Esperanto.

ÔNG-TINH-VỆ

Ông Tinh Vệ

Miền Nam nước Tàu có hai nhân vật rất trọng yếu đối với thời-giới. Thước và Ông-Tinh-Vệ. Kỳ trước Bôn-bu đã nói về Tướng-giới-Thạch, nay nói tới Ông-Tinh-Vệ.

Ông-Tinh-Vệ cũng một trang-tuấn với Tướng-giới-Thạch, nguyên là Cháu của Tâu về đời nhà Thanh. Cháu được 20 năm, là lúc nhà Mãn Thanh đương hưng-vực, lại thêm có mặt Tây-ban cầm hết quyền-chánh, làm nước trở về Duy-Tân, thành ra các nước Âu-Mỹ thừa cơ hội ấy bắt bắt nước Tàu, buộc kỳ điều-nước, nên chiến lấy to-giới kia, tình thế nước Tàu hồi ấy không khác nào cá nằm trên thớt, chưa biết sống chết thế nào.

Lúc bấy giờ Ông chỉ là một anh thư-sinh, thấy việc nước như thế đau lòng lắm lắm, quyết đem cái đầu « đại-lung tột vẩy », trả nó cho quốc-gia. Liên từ Quảng-Đông đi lên Bắc-kinh để yết kiến Tây-ban, vì Ông cho là cái ngày của nước Tàu, từ tay mình gây nên cả. Song cũng không được lui lui bắt giam ở Bắc-kinh, để chờ lúc kiếm đưa vào cũi là hết.

Mấy tháng, hồi đó lúc các-mạng đã bùng cháy như là trong nước Tàu, nhà Mãn Thanh cũng biết cái lòng hờn giận của dân không thể chống đỡ, liền phải thả Ông ra.

Cũng vào cơ thế, mà Ông được Tôn Đại-Tiên triệu. Trong lao nhọc năm trời, Tôn vận-động việc cải-chiến trong kỳ thì thất bại ở Quảng-châu, cho tới khi thành-công ở Nam-kinh, đến cơ Ông thấy có Ông giúp đỡ cho Tôn được nhiều việc, cũng thế là Ông có công to trong việc cải-chiến nước Tàu.

Tổng là người có tài văn-học, có tài biện-thuyết, lại là người có chí khí có quả quyết, cho nên được người Tâu yêu mến và tôn-trọng lắm. Nhân thế sau khi Tôn tiến-sang thì thế rồi, thì Ông trở nên một người trong tay trong Quốc-dân-đảng.

Người ta nói rằng Ông Tinh-Vệ và Tướng-giới-Thạch là hai cánh tay của Quốc-dân-đảng: Ông là cánh tay trong nên chính-trị, Tướng là cánh tay trong việc quân-sự. Tuy vậy,

Coi qua trường thứ 2.

SỰ BẢO NÀY

Có « PHỤ TRƯỞNG THẾ-THẢO »

Coi qua mấy trường sau

- 2- Thời-dam.
- 3- Việc trong nước.
- 4- Tình là gây oan.
- 5- Vì một số việc mà ta ra được một vụ án. - Tin Tướng-giới-Thạch.
- 6- Giặc nước con thì bại.
- 7- Xem qua các báo.
- 8- Việc trong nước.

J. B. LOUVET

Cuộc đua vô địch Nam-ny 100 ngàn thước

Hãng AU "SPORTIF FRANÇAIS"
135 Rue d'Espagne

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới
ăn được ba người:

Hạng 3: M. Lakermance với xe J. B. LOUVET
6: M. Thông id.
21: M. Mò A. S. F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trời
hơn là số n.ieu người chạy

Có bán tại hãng:

AU SPORTIF FRANÇAIS

135, Rue d'Espagne - SAIGON

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe
mấy trên đây và cũng có bán xe máy hiệu:

ELDÉE VA A. S. F.

và đồ phụ tùng cho xe máy và vô ruột hiệu:

BERGOUGNAN

Bán sỉ và bán lẻ Đủ đồ tốt mà lại rẻ

HUYNH - KIM - VÂN

Ngân Tòa-bộ Trại-lính Đại-lý độc quyền
Travinh và Vũng-liêm

CÁCH DẠY NÓI TIẾNG LANGSA Ở NHÀ

Dạy nói cho trùu giọng và cho trùu
cách của ông Louis Weil, làm giáo sư tại
Lycée Louis le Grand ở Paris soạn và
đã có Anh-hoai vào trong đĩa hát hiệu

chạy kim ngọc thạch (Saphir)

Trọn bộ có: 26 đĩa hát hiệu Pathé
1 cái máy hát hiệu Diamond A
Licence Pathé.
1 bộ sách có hình để dạy
nói theo trong đĩa hát.
giá là 72\$00

Cách dạy nói tiếng Anh - 16.

Trọn bộ có: 30 đĩa hát hiệu

Pathé.

1 bộ sách dạy đọc theo trong

đĩa hát và có hình.

Giá là 55\$00

Cách dạy nói tiếng Allemand

Trọn bộ có: 27 đĩa hát hiệu

Pathé.

1 bộ sách dạy nói theo trong

đĩa hát và có hình.

Giá là 48\$00

PATHE-ORIENT

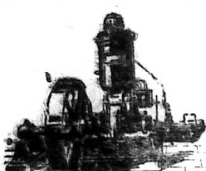
10 Boulevard Charner Saigon

Một mình làm Đại-Lý cho

oài Đông-Dương.

Nguyễn-văn-Chức

98 rue Amiral Courbet 38 - Saigon

Xe máy đẹp, đèn Succes

sáng hơn các hiệu đèn khác

Hàng chúng tôi có trở bán máy hiệu xe
mấy đẹp và tốt:
Malbrough, Talbot, D. I. C. Automobile
và máy hiệu xe khác có đủ màu.
Qui vị muốn biết sự chắc chắn, máy chạy
có hiệu lực của bốn hãng xe này xin mời
xem đây:
M. Hương-quân Van-công-Viên tại
Quatre môt cuộc đua ngày 14-12.
Nguyễn-văn-Từ chỉ xe Talbot đoạt giải nhất.
Nguyễn-văn-Quân chỉ xe Ahtom-Stein
chiếm giải nhì.
Bùi-văn-Bá chỉ xe D. I. C. giải giải ba.
Nguyễn-văn-Lân chỉ xe D. I. C. đoạt giải
4.
100 cây số tại Long Xuyên xe D. I. C. là
hạng ba.

CÓ TRÙ BÀN

Đồ phụ tùng xe máy, với máy mới và cũ
và phụ tùng Oribphone tốt thượng hạng.
Đèn Succes đủ kiểu sắc sáng không bị
đèn nào sánh kịp.
Các món đồ trên đây bán rất rẻ.
Kính mời qui vị chiểu có chúng tôi rất
vui lòng hàng khách.

ĐẠI-ICH
383, 385 Rue des Marins,
- CHOLON -

VÌ MỘT SỢI TÓC

Mà kiểm ra được một vụ án-mạng rất ly kỳ

(tiếp tục và hết)

Thưa các ngài, tôi xin nói tới một
cái tang chứng sau chớ rất chắc chắn.
Trong một cái túi ở bộ đồ tôi thấy
một miếng giấy nhỏ đã nát, nhàu,
mới cắt thì không thấy gì gì, vì
không thấy rõ một chữ. Nhưng
mà đem kiếng liễn-vi ra chiếu có
thì thấy có một hàng chữ và số, nên
tôi chắc là đã nằm trong một cái mạt-
dat giấy thép. Nhờ các người đồng
sự rất tài nghệ của mấy ngài ở Hoa-
Thanh-Đồn nên tôi mới theo tung
Mêi đồ mà lập thành được số cái
mandat và biết rằng mandat do gởi
cho một người trong ba anh em ở
d'Autremont. Tui do có lần việc ở
siết đã xảy ra án mạng trong vụ ít
lâu và có một đống giấy in như hình
dạng tôi đã chỉ.

Sân tột tội-phạm

Mấy nhà trình thám không cười nữa
bấy giờ đầu bắt phục giáo-sư Hein-
rich. Khi nhà khoa-học đã cho những
tang chứng rõ ràng và rành mạch rồi
thì cảnh sát mới hành động. Hai
đạn ba anh em d'Autremont truyền đi
khắp trong nước và khắp thế giới. Hai
triệu rưỡi tờ thông tư rải lung. Mỗi
nhà ga mỗi sự giấy thép mỗi trại
lính, mỗi nhà, khách-sạn đến có mấy
tấm. Mấy nhà trông rành thì cho họ
hình-thể làm rành của anh em d'Autre-
mont, mấy nhà báo kiết về chửi mà
thì cho họ rằng trong 3 đũa có một
đũa mang kiến và tên kiến gì thì
nó trong đó.

Lười biếng đả khắp thế giới chấp
sân đả bắt 3 người. Tuy vậy mà
đầu mà trong ba anh không biết việc
chúng nó. Chúng nó ít thì cùng đi với
chúng, để râu mọc, hút thuốc thì
hết sức để phùng, tên tuổi đả
nằm rồi sau mới bị vô tội.

Một người lính Huê-kô ở Phi-luip-
pines

Tam một bữa thấy tờ thông tư trong
số 2 triệu rưỡi đã rải, mới về hành động
anh em d'Autremont. Anh lính trông
cái hình mà bằng rằng chơn tay vì
nhận biết là người bạn đồng cơ. Anh ta
báo với một viên quan-võ, viên này
báo ngay cho mặt-tham Manille hay.
Tên Hugues d'Autremont bị bắt.

Vài tuần lễ sau, trước khi đi
Hugues về tới Colforie, một người
thợ ở nhà máy Stenberville thuộc
Ohio thấy một tờ thông tư và nhận
thấy hình d'Autremont giống in hai
người thợ bạn anh là anh ta cho
cảnh sát hay. Roy và Ray d'Autremont
chưa biết Hugues đã bị bắt, nên
không để phòng gì, cũng bị bắt nốt.

Trước chớ còn chối rằng không
đồng mưu trong vụ án mạng nhưng
khí nghe rằng Hugues đã thú rồi thì
chẳng còn chối nữa, và bị tội khổ sai
chung thân.

Thế là liên-kết cuộc săn người qua
cũng có thể giới và cũng là liên-kết
một đoàn sứ án mạng rất ly kỳ của
nước Mỹ.

Báo giới và công chúng cũng của
nhà chuyên-môn khen ngợi giáo-sư
Heinrich lắm. Trong lịch sử cảnh sát
chưa từng thấy như vậy bao giờ nên
người ta cứ mãi xin giáo-sư đem tài
ra mà giúp cho sự cảnh sát Hoa-Thanh-
Đồn.

Nhưng mà giáo-sư nói rằng sau
một đời với tôi tâm ở trong cái Pan-
theon như là Descartes, Newton và
đồng nghiệp các ngài hơn là cái nghệ-
lâm mặt-tham.

Dẫu vậy, lần thời giáo-sư cũng
làm việc trình-tham như Sherlock
Holmes để cho thiên khưu.

(Dịch báo Impartial
T. Q.)

Tin tường giới-Thạch

Tướng giới-Thạch từ ngày giải chức
về, thì lo thu xếp việc nhà dần dần
đầy, cuối về một tên là nàng Tống-
mỹ-Linh, em ruột bà vợ Tống-Tên,
vợ chồng em họ nhà xưởng Thương
hải mấy hôm, chớ đáp Tàu sang Nhật,
các bạn đồng-chức như là Hồ-hân-Dân,
Cổng Tinh-Vệ, Bạch Sùng Hy, Ngự-
Triều Xu v. v. đều có ý rủ Tướng ở
lại, nhưng Tướng nghĩ định không
chịu. Tướng nói rằng Tướng định
du-lịch Âu Mỹ trong khoảng năm
đang mới là liên lạc cầm-tinh với
Mỹ, hai là quan sát cuộc-định của Âu
châu, là những cái phương-tiến chính-
trị, học thuật, và nhất là binh-phục
đang sau có vẻ hiệp sức cùng các
đồng chí mới để cho một chiến-phục
đàn quốc Trung-hoa cho được hoàn
toàn.

Khi Tướng sang đến Nhật, Tướng
nghe tin bà Tống Khánh-Linh đã sang
tới thành Moscow (Nga) rồi. Tướng
định định chế nào Tống phu nhân
cũng định định với Chánh-phủ Nga
sân, thì bao nhiêu công việc của Tướng
ở Trung-hoa sẽ hết. Nên Tướng
có điện về cho chánh-phủ Quảng-
đông hay rằng về việc Tống phu-
nhôn sang Moscow Tướng không còn
nhân là việc chánh đáng. Tống phu
nhôn được tin ấy lấy làm bất-hải,
Tướng, nên có gởi một bài báo-cáo
về đàng vào một tờ báo ở Quảng-
châu, phần đối về việc Tướng giải
chức, và Tướng đã luận cả ba người
vợ, cuối về kháo, bỏ đi chơi phiếm.
Thế là biết cái tâm-chí của Tướng đối
với gia-đình không ân-ái, đối với quan-
đân không thấy chung. Từ hôm 17
tháng 10 Tướng ở Đông-Kinh (Nhật)
đến nay thì du-lịch nổi lên, phần
nhiều nghĩ luận Tướng về những sự
hành động ấy.

SOLDE

Với cất nhà

Bán 9\$50 một tá lấy tại hãng.
Số đó thêm một tá làm đủ một hòm
nên bán rẻ ba tháng trước khi làm
inventaire.

VÔ-VĂN NƠ

Nº 99 Rue Bordaids - SAIGON

TIỆM TANG-KHÁNH-LONG

Tại SAIGON

Đường Bonnard số 84 (nhà sơn màu đỏ)

GỢI XE MOTO KHÔNG SỢ MƯA

Không sợ mưa, là gì cái hiệu GALERIES INDOCHINOISES có
bản một thứ áo mưa có quần, áo và nón riêng, may bằng bố láng mà
độ ấy người xe máy đi mưa mưa trời mưa cũng không ướt được - và
lên họ người ta đi xe máy họ, mưa muốn đi chơi xa hay là đi công
việc thì họ mặc áo mưa này, mặc áo mưa này không sợ mưa.

Mỗi bộ 3 cái giá

Công có chiếc thứ áo mưa, thường may bằng bố mà trắng cao su phía
ngoài, nước mưa chẳng thấm vào trong.

Áo mưa này hiệu WELL, màu gris và beige 16\$00

Áo mưa này hiệu DOUGLAS, màu gris và brun 17\$00

Có cỡ 0m, 90, 1m, 05, 1m 10 - có 35 và 38.

Pile da bò tái hiệu DYNAMO và HYDRA 8\$35

(bản sỉ giá thật rẻ). Có nhiều kiểu da bò tái giá từ 0\$00 tới 4\$00

Telephone 131 PHAM-CÔNG-TÍNH

145 Boul. Albert ler - SAIGON

RẤT HỮU DỤNG

RẤT CẦN ÍCH

CH-NÓT NƠI - CHE THUYỀN CỎ MẮY

Cho các vị đồn điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chớ chuyên.
Chúng tôi có thể nghĩ chế ra dùng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài
Chúng tôi cũng làm làm lại và sửa các thứ Ch-nốt và máy móc khác.

Gửi cho không những kiểu, bản
đồ, hình ảnh, văn bản... không
cước phải mua.

Salon Nautique
môn bãi 460 đường P. Blanchy
Saigon (Tân-dinh)

ÉCOLE CENTRALE

De Dactylographie-Comptabilité Pratique-Sténographie

18, rue Thomson - Dalao, Saigon

Bên-trưng dạy học-sinh may viết, bắt toán và viết-tức.
Mấy vị giáo-sư tại Bên-trưng đều chuyên giảng sự khoa học mà
thần, đã từ cách giáo-dục, tâm địa đã có lý học kỹ thuật.
Họ trong ba tháng rồi thì học xong người học kỹ thuật và người
buôn bán bắt đầu.

Có hai lớp dạy riêng chữ Langsa không ăn tiền.

Mỗi năm có dạy đủ các môn từ 7 giờ đến 10 giờ.

Về phần nhà-trà và trường và dạy học thì giao cho một ông Cử
nhưng làm xong, có cấp bằng-thưởng đáng thương-mãi Đại-tiểu-Đương
tại Paris, rồi có danh và xưng danh, còn bên về giới sự khác chuyên-
dạy các khoa sư-trưng đều có cấp bằng cao-đẳng khoa thương-mãi và
khoa sư-phạm.

Học sinh có cấp bằng sư-học hoặc khoa bắt toán tại Bên-trưng và
ba tháng, biết làm sổ nhứt-ký (journal), biết tính sổ lãi, khấu và và làm
sổ một (dresser compteur Pécies et Profits. Bilan et passer au journal les
articles d'inventaires, clôture et de reconvergence des comptes).

Những học sinh ở tại Bên-trưng ăn cơm lẫn có chỗ ở tại tư
án uống ly-sượu.

Thưa và giảng-thập xin giới cho:

Monseigneur BUI-NGOC-THU.

Directeur - Fondateur

22 Rue Thomson - SAIGON

PHỤ-TRƯỞNG THỂ-THAO

Tàu bay là vua trên không khí

Cách thức đóng tàu bay

Ky trước đã giải sự cho hiểu tại sao mà tàu bay bay được. Nay xin lược qua các cách thức đóng tàu bay.

Cách đóng tàu bay có hai đầu trái hẳn với nhau: đó phải làm làm sao cho thật nhẹ lại còn phải làm làm sao cho chắc chắn bền bỉ. Vì có nhẹ mới có thể bay mau, mà đã bay mau thì phải cho chắc chắn mới chịu nổi.

Bởi vậy nên chỉ, lúc ban sơ thì người ta phải dùng cây cho nhẹ, song cây thì không chắc, dần dần mới kiếm ra được ra được một thứ thiết kế gọi là « duralium » nhẹ mà lại chắc.

Vậy mà ta cũng nên biết có tại sao lại phải có cái « plafond » mà không, đó bay cho thật cao? — Bởi vì lên cao chừng nào thì không khí lại càng loãng, càng loãng thì càng đỡ cản trở cho máy bay.

Thế thời, tất nhiên phải có một cái nào là máy không có thể cất cho lên được nữa. Vậy mà hiện nay người ta lại có thể đi, có trên trời, nhờ gió đập xiêng vào cánh, chúng nó thì bay xiêng.

Hinh ông Phạm-vân-Quôi, trợ-bút thể thao của Đông-Pháp.

Bên bên mỗi cây một người bạn thanh niên, là ông Phạm-vân-Quôi, tốt nghiệp ở trường Cao-dẳng luân-lý Chánh-trị có nhiệt tâm về môn Thể-thao giúp vào tờ phụ-trương này, nhờ cho được hoàn-toàn mà giúp vui cho chư độc-giả.

Bên bên trợ lý trưởng đời này giữ muốn cạnh tranh cho kịp chúng, thì chẳng những lo trí, đầu đầu tăng đầu mà lại còn phải làm sao cho thân thể tráng kiện mới được.

Vậy xin ai này, chẳng những là người ham thể thao mà thôi, cũng phải chú ý về việc thể thao ít nhiều. Thế thời, có kẻo học bao nhiêu, Bôn báo đóng-như ững chẳng nại.

VỀ TÀU BAY

Ông phi công Pelletier d'Oisy, cách ba năm rồi đây, lúc đi bên Nhật Bản tàu-bay có qua Saigon.

Mỗi ngày, trong sáu ngày mà ông bay được 10500 kilôm. vòng theo biển Mè-diterranée. Đường ông bay:

- 13 Septembre : Paris-Vienne
- 14 Septembre : Vienne-Bucarest
- 15 Septembre : Bucarest-Beyrouth
- 16 Septembre : Beyrouth-Le Caire
- 17 Septembre : Le Caire-Benghazi-Tunis.

18 Septembre : Tunis-Casablanca
19 Septembre : Casablanca-Paris.
Khúc chốt, Casablanca-Paris, 2000 kilômètres, bay trong 11 giờ 50 phút.

Quốc-vô-lịch toàn-cầu về đánh bàn vợt

Langsa thắng trận

Đây là ảnh bốn người vô-dịch Lang-sa: Lacoste, Borotra, Cochet, Brugnon.

Nội có một tennis trong hoàn-cầu, chỉ có cuộc đấu vô-dịch « Coupe David » là lớn hơn hết.

Nguyên đầu của một người Húc-ký tên là David bày ra. Trước hết, chỉ có một mình người Anglo- và Húc-ký chơi với nhau mà thôi. Dần dần mới mới cho các nước đi vào.

Mấy năm mới bày ra thì chỉ có một mình người Anglo- thắng luôn, sau đó người Úc châu (Australia) gần đây năm nay thì Húc-ký giữ lấy cái « Coupe David » mãi. Vì có một người đánh giỏi nhất trong toàn cầu là ông Tilden.

Có nhiều người đã tưởng rằng bao giờ Tilden còn mạnh mà đánh được thì chẳng có nước nào đánh lại với Húc-ký.

Vậy mà năm nay thì lại có bốn người kiện tướng Langsa qua Philadelphia mà đánh được.

Bao nhiêu người nghĩ rằng với thể thao này được tin ắc hẳn là mừng rỡ hết phần. Vì Borotra, Lacoste, Cochet, Brugnon là bốn người Langsa mới đánh thắng, đã tra gan ba bốn năm gắng công tập luyện mà đánh cho được cái « Coupe David » cho nước Pháp. Còn một người Langsa, người tin ấy thì thôi, có nước lỗi loan, chẳng khác cái ông Joffre đánh thắng trận « La Marne ».

Nay xin thuật sơ qua nguyên lý cho chư độc-giả rõ cuộc đấu này.

Cuộc đấu chia ra làm ba ngày:

Ngày thứ nhất. — Lacoste đánh với Johnston. Lacoste thắng một cách rất dễ dàng — 6-3 6-2. Thời người Pháp nghe tin đến mừng hết. Song chiều ngày đó Tilden lại hơn Cochet: 6-2, 6-2, 6-2, 8-6. Thành ra hai bên lại.

Ngày thứ nhì. — đánh cặp: Tilden-Hunter thắng Borotra-Brugnon. Vậy là Húc-ký thắng Pháp một trận. Thời ngày đó bên Paris biết bao nhiêu người lo sợ, pháp phòng không biết rồi ra làm sao. Hay là cũng như mấy năm trước người Mỹ lại giữ lấy « Coupe David » hoài.

Ngày thứ ba. — Lacoste đánh với Tilden an thua chỉ một trận này. Lacoste bình thường hết sức tinh táo. Vậy mà hôm nay cũng thua hết người này, làm cho người đi coi chúng ta sợ Tilden đánh thắng. Lacoste hoàn hết cho đến nỗi « phũ phàng » đi đôi đôi « Double fault ». Vậy mà rồi thì lại. Mà cũng như đó đến một an Tilden 6-3, 4-6, 6-3, 6-2.

Còn Cochet thì an Johnston 6-1, 4-6, 6-2, 6-4.

Từ đây qua đến sang năm người Langsa là vô-dịch trong cuộc đánh bàn vợt.

Sang năm các nước lại phải qua Paris mà đánh — Có bốn người vô địch lại đánh mà cho đánh hiệp chốt mà thôi.

Phải nên biết thể-thao là gì

Thể thao chẳng những là một trường dạy tập cho thân thể không kiên, cho da cao nhảy lên, mà lại là một chỗ dạy cho ai này, một ngày tập một chút biết kỹ luật, biết hơn nhà.

Tập thể-thao thì phải giữ kỷ luật, vì không có kỷ luật thì làm sao mà chơi thể thao được. Mà nếu như không hòa nhã thì cái trường thể-thao lại hóa ra một cuộc ẩu đả.

Ấy vậy mà nhiều khi ta tưởng thấy, như là trong những cuộc đá banh trơn, hai bên cãi lộn nhau rồi bỏ sân mà không chơi nữa; hay là có làm đến chỉ lỗi rồi người « arbitre » bắt lỗi thì lại không chịu mà la o la sòm.

Đã biết thể-thao mà không tuân hành theo thì cũng không sao mà mong lấy được. Song trước hơn thua mà đến đến nỗi giận, hơn đánh lộn thì không thể-thao còn hơn hơn thua mà đến đến nỗi mất hòa nhã, mất kỷ luật thì thì là đi mất biết chỉ đến sự hơn thua còn gì.

Ấy là người chơi trong cuộc. Con người coi ngoài cũng nhiều khi làm nhiều đến sai hẳn với mục-dịch thể-thao.

Còn điều gì

Ảnh con điều gì này là để trong báo này mà dạy vào đây. Báo này báo rằng con điều này đây là thật khéo léo, mới có.

Thật ời! dưới thể gian này có chuyện gì mà mới là đàn. Phải chỉ là con điều gì này đây là con điều gì của người Tàu và người Nam ta chơi đã mấy thế-kỷ nay thì đã không cho rằng mới là?

NGỒ CUNG C/C BẠN BẠN DÂN

Pồn-báo muốn lập một cuộc thi vô-dịch về nghệ bán dân. Song không biết trong Lục-châu có đồng người thiện? ghê hay không. Vậy rêu có mây lời quảng cáo, ai là khách cung tên thì xin mau gởi cho bôn-bác biết danh hiệu đặng sắp đặt ngay cuộc thi này cho vui.

Bôn-bác định mở ba phần thưởng lớn cho xứng tài vô-dịch.

Lacoste, là người nước Pháp, hơn 17 Septembre 1927, đánh tennis tại xứ Húc-ký, an Tilden.

Đô đầu	11 9
Đô nhì	6 3
Đô ba	11 9

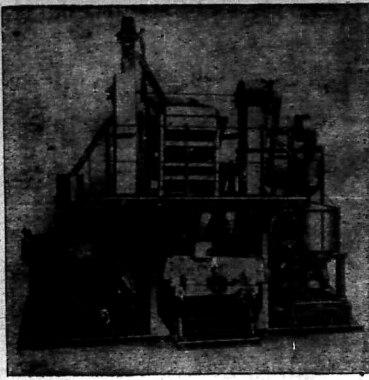
Giết chức vô địch Húc-ký. Lacoste đứng bên tay trái.

ĐUA CHƠ

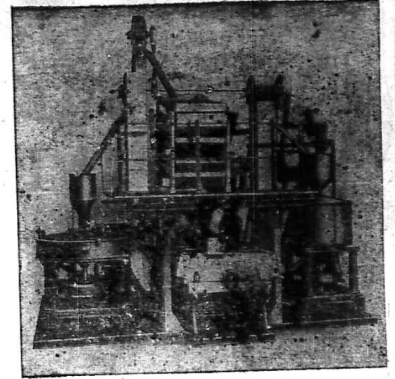

Thật-tây thật là một cái trường tranh cạnh. Đua xe máy, đua xe hơi, chạy đua, đi đũa, đua ngựa, chẳng có môn gì mà chẳng đua. Đua này lại có đua chó, thật là quá lạ. Không biết ngày nọ đua này kỳ đua sự không đua?

Décortiquerie • FILIPINA • 10 tonnes 1 cone

CÁC ÔNG
PHẢI CÓ
MỘT DÀN
M Á Y ! !

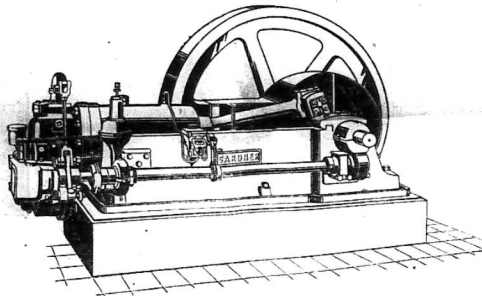
Décortiquerie • FILIPINA • 10 tonnes 1 cone

Không phải đi kiếm đâu xa, cũng chẳng phải dự dự chi nữa

DUY CÓ DÀN MÁY
“GARDNER”

LÀ CÁC ÔNG ĐẶNG VỪA LÒNG

Máy này chạy
mạnh và êm

Máy này nhẹ
và không tốn
dầu nhiều

NỘI NĂM 1927, ĐÃ BÁN ĐẶNG 50 CÁI MÁY NÀY

Một cái dàn máy 30 ngựa ở Tân-an, mỗi tháng chạy hết 40\$00 tiền Mazout, điển này có ông Điện-chủ Nguyễn-văn-Ngươn làm chứng.

Chạy máy này dễ dàng lắm, không cần gì phải tay thạo nghề ! Ông Trần-van-Rang, chủ nhà máy xay lúa ở Thủ-bộ (Cán-giọc) làm chứng như vậy.

RIZERIE • COLONIAL •

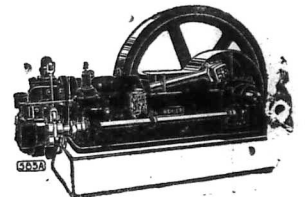
MÁY ẤY CHỈ CÓ TRỞ BÁN TẠI HÀNG NÀY

AGENCE FRANÇAISE
D'INDUSTRIE MÉCANIQUE

104, Boulevard de la Somme, 104

SAIGON

KHÍT BÈN HÀNG BÁN MÁY MAY SINGER

Kho sách báo xưa Quán Văn Đường 28-Jan-2022

Hãy đến hỏi ở hàng:

Chủ xe hơi, người muốn mua xe hơi.....

GARAGES INDOCHINOIS

1, RUE LEFÈVRE - SAIGON

Giá mới của xe: 8-10 và 12 C. V. hiện **"Turcat-Méry"**

Ông-Tỉnh-Vệ

(Tiếp theo)

hai người bấy lâu vẫn không để bụng với nhau, là vì Ông tỉnh Vệ, một công nhân mà Trung thì phân-dối kịch liệt. Ngày năm ngoái, sau khi Tướng cầm binh Bắc-phạt, đã tiến lên được Nam-kinh, thì Ông bị bọn Công-sân ngu-lộng mà lập ra chính-phủ Hán-khẩu, Tướng bèn lập ra chính-phủ Nam-Kinh để đối lại.

Chẳng bao lâu Tướng thì bị bọn hạ đánh đổ, mà Ông thì bị bọn phản-dân đảng hoài-ngũ, thành ra hai người đều phải tù chức.

Ông và Tướng bỏ đi cả như thế, tìm cho cái bước tới của miền Nam lên miền Bắc phải định ngay lại. Thật công có ảnh hưởng cho việc cách-mạng nước Tàu. Du-lưu người Tàu, có kẻ nói rằng: « Việc cách-mạng cốt ở cá đảng, chứ cái đảng của chúng không đủ lấy làm kinh nghiệm gì. Tướng thì tiến bộ đảng mà lập Chính-phủ riêng, mới bị hạ hạ làm đổ, Ông thì bị bọn công-sân đổ đánh bại trước, bị đảng Nam-kinh quấy oan buổi sau. Cho nên hai người đều phải lui chức. Hai người lui chức, thật là có lợi cho việc quốc-dân cách-mạng không phải là nhỏ. »

Song le cứ lấy hiện-trạng miền Nam mà nói, không có Tướng cầm binh quyền, cho nên việc phát triển không tiến lên được. Còn miền Nam bấy giờ, hai phái Hán-khẩu muốn hiệp với nhau, nhưng không có Ông ra cũng không xong, cho nên hiện nay hai phái chỉ mong Ông ra để chủ-trương thời-cuộc. Vậy nói rằng địa-vị cá nhân không quan-liệ tới đi-cuộc, tướng cũng không phải.

Nguy thay mấy người giàu có ở Thượng-Hải

Ở Thượng-Hải bấy giờ, mấy người Trung-Huê có tiền cũng nguy thật, vì bị giặc bắt giam để đòi tiền chuộc. Có 18 người tại nhà đều nhận dạng thơ địa chủ, thành ra bây giờ người nào giàu có đều phải phòng bị dữ lắm, hay phải trốn tránh đi chỗ khác.

Lính cảnh sát đó là loài, không biết mấy kẻ hung thủ làm việc đó là ai. Vì mấy nhà bị nạn đó không dám nói, chúng đã hăm nếu nói ra thì giết chết.

Hội đồng-bảo: phải làm làm sao cho ngân-phủ của Công-tý « Việt Nam Ngân-Hàng », là nhà ngân-hàng của chúng ta lập lần thứ nhất, lưu thông cho nhiều tiền Đại-Pháp: ngân-phủ đó sẽ làm giới thiệu cho công việc chung của chúng ta vậy.

Khi nào quý ông có muốn mua Ngân-phủ gửi qua Đại-Pháp xin đến nhà ngân-hàng này. Hội ấy, vì cách sắp đặt riêng, sẽ có thể mà cho các ông giả bạc hết số rồi, như là vì những cách gửi tiền cho học-sinh du-học bên Pháp-Quốc.

Sách xuất-bản

CỦA NHÀ IN « Báo Tấn ».

Sở cách mạng của ông Diệp Văn-Kỳ
Tây-Phương-Ngữ-Nhơn
(Tiểu-thuyết-truyện ngắn)
của bà Huỳnh thị Báo-Hòa

THỜI-ĐÀM

Trong một kỳ báo trước, Bân-bào đã nói tóm cái thời-cuộc của nước Tàu gần đây, tướng các hậu đố báo cũng rồi rồi, cái thời-cuộc ấy bây giờ cũng chưa có sự thay đổi gì.

Nay xin nói về vấn đề « các nước Á-Mỹ đối với việc cách-mạng của nước Tàu » ra làm sao? Vì việc cách-mạng nước Tàu ngày nay, chỉ muốn cho nước Tàu hoàn-toàn tự-trị; muốn hoàn toàn tự-trị thì phải bỏ mấy cái tiền ước bất bình đẳng, phải lấy lại những tổ-giới, phải lấy lại quyền-quan-thứ (là thuế cũn biên) v.v... Điều này lại những cái đó, là chạm tới quyền-lợi của mấy nước Liệt-cường. Vì quyền-lợi của hai bên đụng chạm nhau như vậy, cho nên việc cách-mạng nước Tàu thật có dính liú tới Liệt-cường lắm. Luông-sông cách-mạng nước Tàu có hai bức thành đá làm ngăn trở, là bọn quân-phủ và các nước Liệt-cường, nếu bao giờ phá đổ cả hai cái bức thành đó đi, thời việc cách-mạng mới xong được.

Người trọng-yếu trong cuộc cách-mạng nước Tàu ngày nay.
Đường Sanh-Trí

Nay xa xem nước Anh đối với nước Tàu ra làm sao?

Cái chính-sách của nước Anh đối với nước Tàu quý-quý lắm. Ở nước Tàu, người Anh có nhiều quyền lợi hơn các nước khác; mà người Anh cũng thù oán người Anh hơn hết thấy người các nước khác. Hồi năm ngoái lúc dân-quân nổi lên, mà khắp nước Tàu đều theo như là nước chảy, mây bay, pháo rang, sấm dậy, thì nước Anh sợ lắm, biết chừng cái tình thế của mình không xong rồi. Bân-xơ ra một cái lời khác. Nước Anh, do ông Chamberlain làm Tổng-trưởng bộ ngoại-giao, cũng chịu nhận rằng cái chính-sách của nước Anh đối với nước Tàu xưa nay là lầm lỗi, mà cũng chịu rằng nước Tàu yêu cầu

các nước phải bỏ những điều-ước bất bình đẳng đi là phải lắm. Người Anh nói trung-bộ như thế, là cốt để người Tàu bớt cái lòng căm oán người Anh đi, vì cái phong trào phản Anh lan ra rộng và mau lắm. Song le, Chính-phủ Anh vừa mới nói ra mấy lời nói trên đó, được hai tuần lễ, thời ở tổ giới người Anh tại Hán-khẩu, có xảy ra một việc rất thảm thê, là lính thủy của Anh thỉnh lĩnh bắn giết người Tàu vô cớ. Sự tàn nhẫn chẳng kém gì việc ở Vạn-huyn và Quảng-châu ngày năm ngoái, nhân thế người Tàu lại càng thù ghét người Anh.

Sau đó, người Anh còn làm cái thủ đoạn khôn ngoan hơn nữa. Là vô cớ hạ lệnh cho bao nhiêu người Anh ở Hán-khẩu và một giải Trường-giang phải trốn tránh đi, bỏ cả việc làm ăn buôn bán. Rồi đồn ra ngoài rằng: « Tình hình ở Hán-khẩu nguy to, ở không được ». Người Anh làm vậy là có ý gì? Có ý cho là miền Hán-khẩu nhiễu loạn, dân Tàu chỉ làm le muốn giết hết người ngoại-quốc, thì là tỏ ra rằng chính-phủ miền Nam chẳng đủ sức cai-trị, như vậy rồi rồi các nước cũng lấy làm lo sợ để người Tàu không yên sau khi người Anh bỏ đi, thời bao nhiêu đất cát và nhà cửa của họ, do người Tàu cai trị vẫn được bình yên, không có xảy ra việc gì tổn hại hết. Thành ra người Anh tuy giao-quyết thật, nhưng chẳng xong được việc gì.

Nước Anh thấy cái tình-thế khó long quá, bèn bày đặt ra một cái chính-sách, k'ừ là « chính-sách mới » để đối với nước Tàu.

Cái chính-sách mới ấy là như vậy. Một tay cầm thanh kiếm

Thuyết tiên, nước Anh định lấy 50 phần trăm về kinh-tế như hái-quả chia cho nước Tàu. Nghĩa là lấy tiền dụ, dụ, cho bớt cái phong trào phản đối người Anh đi. Không để Chính-phủ miền Nam biết đó là cái mưu giảo-quyết, bèn từ chối không thừa nhận. Thế là cái mưu người Anh lấy tiền bạc mà dụ không xong.

Khi đó, người Anh mới nghĩ cái tay trái là tay cầm gươm ra, đang dọa nạt người Tàu. Nào là đem mấy chục chiếc tàu chiến vào đóng ở Trường-giang, nào là đem mấy vạn quân ra đóng ở Thượng-Hải, công-nhiệm ấy vô lực để đối với việc cách-mạng nước Tàu. Họ nói là đem binh để giới ở Thượng-Hải mà thôi, nhưng thực chẳng phải thế. Họ cái tư cách mạng của nước Tàu mạnh, thì Thượng-Hải của người Anh chẳng biết ra làm sao; nếu như cái thế cách-mạng của người Tàu suy, thời người Anh còn muốn kiếm ít miếng đất khác làm tổ-giới, chỗ chứa những một chỗ Thượng-Hải mà thôi.

Đại khái nước Anh đối với việc cách-mạng nước Tàu như vậy kỳ tới sẽ nói đến các nước khác.

GIẤY MUA BẢO

Tôi,

ở

Gởi theo đây một cái mớ đa-tầm đóng, trả tiền mặt, mua một năm báo Đông-Pháp kể từ ngày
Theo như lời đã định, báo Đông-Pháp gởi cho tôi cái L'ON dạng chụp cái hình 14 X 18 tại hiệu Khánh-Kỷ không phải trả tiền.

Tại

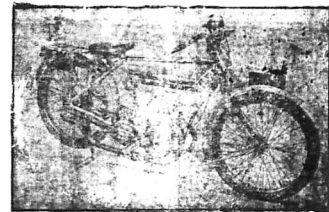
ngày.

KÝ TÊN:

Agents exclusifs:
LUCIEN BERTHET & Cie
68, Boulevard Charner
SAIGON

XE MÁY HƠI HIỆU ALCYON

Một máy có hai mã lực - 2 cấp giá 220 \$
Hiệu du lịch - 3 mã lực - 2 cấp - 340
Hiệu du lịch-thương-dòng - 4 cấp - 580

Bán tại hãng L. Caffort
SAIGON-NAMVIAN

TRAN-DUY-BINH
42 B2 CHARNER 42 SAIGON

KHÁC
CON
ĐẦU
DUNG
VÀ
ĐẦU
ĐÓ TỐT GIÁ RẺ

LÂM
CÁC
THỦ
NÓN
BĂNG
CAO
SÚ

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Đông-Pháp Thời-Báo, 188 rue d'Espagne Saigon

Le Directeur Général: Nguyễn-kim-Binh

Nguyễn-kim-Binh